

LUMINOR INVESTICIJŲ VALDYMAS

UAB PAREIŠKIMAS DĖL PAGRINDINIO

NEIGIAMO POVEIKIO TVARUMUI

Šiame priede vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1, 2 ir 3 lygių išmetamas ŠESD kiekis** – išmetamas ŠESD kiekis, nurodomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1011 III priedo 1 punkto e papunkčio i–iii punktuose ¹;
- Išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų (šesd) kiekis** – išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/842 3 straipsnio 1 punkte ²;
- Svertinis vidurkis** – finansų rinkos dalyvio investicijos į investuojamąją bendrovę svorio santykis su tos investuojamosios bendrovės verte;
- Įmonės vertė** – paprastųjų akcijų rinkos kapitalizacijos, privilegijuotųjų akcijų rinkos kapitalizacijos ir visų skolų bei mažumos dalių balansinės vertės, neatskaičius nei pinigų, nei pinigų ekvivalentų, suma finansinių metų pabaigoje;
- Bendrovės, vykdančios veiklą iškastinio kuro sektoriuje** – įmonės, gaunančios kokių nors pajamų iš iškastinio kuro, apibrėžto Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1999 2 straipsnio 62 punkte, žvalgyimo, kasybos, gavybos, gamybos, apdorojimo, saugojimo, perdirbimo ar platinimo, įskaitant transportavimą, saugojimą ir prekybą; ³;
- Atsinaujinantieji energijos išteklių** – atsinaujinantieji neiškastiniai išteklių, t. y. vėjo, saulės (saulės šiluminė ir saulės fotovoltinė) ir geoterminė energija, aplinkos energija, potvynių, bangų ir kitokia vandenynų energija, hidroenergija, biomasė, sąvartynų dujos, nuotekų valymo įrenginių dujos ir biodujos;
- Neatsinaujinantieji energijos išteklių** – kiti nei 6 punkte nurodyti energijos išteklių;
- Energijos vartojimo intensyvumas** – investuojamosios bendrovės veiklos vienetui, produkcijai ar bet kuriam kitam matui tenkančio suvartojamos energijos kiekio ir bendro tos investuojamosios bendrovės suvartojamo kiekio santykis;
- Didelio poveikio klimatui sektoriai** – Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1893/2006 I priedo A–H ir L sekcijose išvardyti sektoriai; ⁴;
- Saugoma teritorija** – Europos aplinkos agentūros bendroje nustatytųjų teritorijų duomenų bazėje (angl. CDDA) nurodytos teritorijos;
- Labai didelės biologinės įvairovės žemė, esanti už saugomų teritorijų ribų** – labai didelės biologinės įvairovės žemė, nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/70/EB 7b straipsnio 3 dalyje; ⁵;
- Į vandenį išleidžiami teršalai** – tiesiogiai į vandenį išleidžiamos prioritėtinės medžiagos, apibrėžtos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/60/EB 2 straipsnio 30 punkte, ir tiesiogiai išleidžiami nitratai, fosfatai bei pesticidai ⁶;
- Didelio vandens stygiaus vietovės** – regionai, kuriuose pagal Pasaulio išteklių instituto (WRI) vandens rizikos atlaso priemonę „Aqueduct“ viso pašalinto vandens procentinė dalis yra didelė (40–80 %) arba ypač didelė (daugiau nei 80 %);
- Pavojingosios atliekos ir radioaktyviosios atliekos** – pavojingosios atliekos ir radioaktyviosios atliekos;
- Pavojingosios atliekos** – pavojingosios atliekos, apibrėžtos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB 3 straipsnio 2 punkte; ⁷

16. **Radioaktyviosios atliekos** – radioaktyviosios atliekos, apibrėžtos Tarybos direktyvos 2011/70/Euratomas 3 straipsnio 7 punkte ⁸;
17. **Neperdirbtos atliekos** – bet kurios neperdirbtos atliekos, taikant Direktyvos 2008/98/EB 3 straipsnio 17 punkte pateiktą perdirbimo apibrėžtį;
18. **Veikla, daranti neigiamą poveikį pažeidžiamos biologinės įvairovės teritorijoms** – veikla, kuriai būdingos visos iš toliau nurodytų savybių:
- ta veikla pablogina natūralių buveinių ir rūšių buveinių būklę ir trikdo rūšis, kurioms skirta saugoma teritorija;;
  - neįgyvendinta nė viena iš tai veiklai taikomų išvadų, poveikio mažinimo priemonių arba nėra atliktas joks poveikio vertinimas pagal kurią nors iš toliau nurodytų direktyvų, nacionalinių nuostatų arba toms direktyvoms lygiaverčių tarptautinių standartų:
    - Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/147/EB ⁹;
    - Tarybos direktyvą 92/43/EEB ¹⁰;
    - poveikio aplinkai vertinimas (PAV), apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/92/ES 1 straipsnio 2 dalies g punkte ¹¹;
    - jei veikla vykdoma trečiojoje šalyje – išvados, poveikio mažinimo priemonės arba poveikio vertinimai pagal nacionalines nuostatas arba tarptautinius standartus, kurie yra lygiaverčiai i, ii ir iii punktuose nurodytoms direktyvoms ir poveikio vertinimams;
19. **Pažeidžiamos biologinės įvairovės teritorijos** – saugomų teritorijų tinklas „Natura 2000“, UNESCO pasaulio paveldo vietovės ir pagrindinės biologinės įvairovės teritorijos, taip pat kitos saugomos teritorijos, kaip nurodyta Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2021/2139 II priedo D priedėlyje ¹²;
20. **Nykstančios rūšys** – nykstančios rūšys, įskaitant florą ir fauną, įtrauktos į Europos raudonąją knygą arba IUCN raudonąją knygą, kaip nurodyta Deleguotojo reglamento (ES) 2021/2139 II priedo 7 skirsnyje;;
21. **Miškų naikinimas** – laikinas arba nuolatinis žmogaus sukeltas miško žemės pavertimas mišku neapaugusia žeme;
22. **JT pasaulinio susitarimo principai** – dešimt Jungtinių Tautų (toliau – JT) pasaulinio susitarimo principų;
23. **Nekoreguotas moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumas** – samdomųjų darbuotojų vyrų ir samdomųjų darbuotojų moterų vidutinio valandos darbo užmokesčio neatskaičius mokesčių skirtumas, išreikštas kaip samdomųjų darbuotojų vyrų vidutinio valandos darbo užmokesčio neatskaičius mokesčių procentinė dalis;
24. **Valdyba** – bendrovės administravimo, valdymo arba priežiūros organas;
25. **Žmogaus teisių politika** – valdybos lygmeniu patvirtintas politinis įsipareigojimas žmogaus teisių srityje užtikrinti, kad investuojamosios bendrovės ekonominė veikla atitiktų JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus;
26. **Pranešėjas** – pranešimo teikėjas, apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/1937 5 straipsnio 7 punkte; ¹³;
27. **Neorganiniai teršalai** – kietųjų ir kitų didelės apimties neorganinių cheminių medžiagų pramonės išmetami teršalai, kurių kiekis neviršija Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/75/ES 3 straipsnio 13 punkte apibrėžtų su geriausiais prieinamais gamybos būdais siejamų išmetamo teršalų kiekio lygių ¹⁴;
28. **Oro teršalai** – tiesiogiai išmetami sieros dioksidai (SO₂), azoto oksidai (NO_x), nemetatiniai lakieji organiniai junginiai (NMLOJ), taip pat smulkios kietosios dalelės (KD_{2,5}), apibrėžti Europos Parlamento ir Tarybos 3 straipsnio 5–8 punktuose, amoniakas (NH₃), nurodytas toje direktyvoje, ir sunkieji metalai, nurodyti tos direktyvos I priede ¹⁵;
29. **Ozono sluoksnį ardančios medžiagos** – medžiagos, išvardytos Monrealio protokole dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų.

Šiame priede taikomos šios formulės:

1. Išmetamas šesd kiekis apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$\sum_n^i \left(\frac{\text{dabartinė investicijos vertė}_i}{\text{investuojamos bendrovės vertė}_i} \times \text{investuojamos bendrovės (x)lygio ŠESD kiekis}_i \right)$$

2. Anglies dioksido išmetimo rodiklis apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$\frac{\sum_n^i \left(\frac{\text{dabartinė investicijos vertė}_i}{\text{investuojamos bendrovės vertė}_i} \times \text{investuojamos bendrovės 1,2 ir 3 lygio išmetamaslygio ŠESD kiekis}_i \right)}{\text{dabartinė visų investicijų vertė (€M)}}$$

3. Investuojamųjų bendrovių keliamos taršos šesd intensyvumas apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$\sum_n^i \left(\frac{\text{dabartinė investicijos vertė}_i}{\text{dabartinė visų investicijų vertė (€M)}} \times \frac{\text{investuojamos bendrovės 1,2 ir 3 lygio išmetamaslygio ŠESD kiekis}_i}{\text{investuojamos bendrovės €M pajamos}_i} \right)$$

4. Valstybių keliamos taršos ghg intensyvumas apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$\sum_n^i \left(\frac{\text{dabartinė investicijos vertė}_i}{\text{dabartinė visų investicijų vertė (€M)}} \times \frac{\text{Valstybės 1,2 ir 3 lygio išmetamas ŠESD kiekis}_i}{\text{Bendras vidaus produktas}_i \text{ (€M)}} \right)$$

5. 'Neefektyvus nekilnojamasis turtas apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$\frac{((\text{Nekilnojamojo turto, pastatyto iki 2020 12 31, kurio energinio naudingumo sertifikatas C arba žemesnis, vertė}) + (\text{Nekilnojamojo turto, pastatyto po 2020 12 31, kurio energijos poreikis mažesnis už beveik nulines energijos pastato pagal Direktyvą 2010/31/ES, vertė}))}{\text{Nekilnojamojo turto, kuris turi atitikti energinio naudingumo sertifikato ir beveik nulines energijos pastato taisykles, vertė}}$$

Šiose formulėse vartojamų terminų apibrėžtys:

1. **Dabartinė investicijos vertė** – finansų rinkos dalyvių investicijos į investuojamąją bendrovę vertė eurais;
2. **Įmonės vertė** – paprastųjų akcijų rinkos kapitalizacijos, privilegijuotųjų akcijų rinkos kapitalizacijos ir visų skolų bei mažumos dalių balansinės vertės, neatskaičius nei pinigų, nei pinigų ekvivalentų, suma finansinių metų pabaigoje;
3. **Dabartinė visų investicijų vertė** – visų finansų rinkos dalyvio investicijų vertė eurais;
4. **Beveik nulines energijos pastatas, pirminės energijos poreikis ir energinio naudingumo sertifikatas** – kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/31/ES 2 straipsnio 2, 5 ir 12 punktuose ¹⁶.

Pareiškimas apie pagrindinį neigiamą investavimo sprendimų poveikį tvarumo veiksniams

Finansų rinkos dalyvis

Luminor investicijų valdymas UAB, LEI: 213800Z8QMZBMQLE7R21

Santrauka

Luminor investicijų valdymas UAB, LEI: 213800Z8QMZBMQLE7R21 (toliau – IVB), atsižvelgia į pagrindinį neigiamą savo investavimo sprendimų poveikį tvarumo veiksniams. Šis pareiškimas yra konsoliduotas pareiškimas dėl Luminor investicijų valdymas UAB daromo pagrindinio neigiamo poveikio tvarumo veiksniams (toliau – PAI).

Šis pareiškimas dėl pagrindinio neigiamo poveikio tvarumo veiksniams apima ataskaitinį laikotarpį nuo 2022 m sausio 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d.

IVB atsižvelgia į pagrindinį neigiamą poveikį įmonės lygiu, matuojant ir stebint suminį neigiamą poveikį IVB pensijų fondo investicijų tvarumo veiksniams. IVB atsižvelgia į privalomus pagrindinius neigiamo poveikio rodiklius ir tris papildomus/savanoriškus rodiklius, vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentu (ES) 2019/2088 2019 m. lapkričio 27 d. dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje (toliau – SFDR) ir Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2022/1288 2022 m. balandžio 6 d. kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/2088 (toliau – SFDR RTS), atsižvelgiant į duomenų prieinamumą ir kokybę.

Pagrindinio neigiamo poveikio tvarumo veiksniams aprašymas

1 LENTELĖ

Rodikliai, taikomi investicijoms į investuojamąsias bendroves

Neigiamo poveikio tvarumui rodiklis	Matas	Poveikis [n metais]	Poveikis [n-1 metais] ¹⁷	Paaiškinimas	Veiksmai, kurių imtasi, ir kitam ataskaitiniam laikotarpiui planuojami veiksmai bei nustatyti tikslai	
KLIMATO IR KITI SU APLINKA SUSIJĘ RODIKLIAI						
Išmetamas šiltnamio efekto sukeliančių dujų kiekis	1. Išmetamas ŠESD kiekis	1 lygio išmetamas ŠESD kiekis	21371.838 t. CO2e	N/A	Padengimas 93.66%	IVB valdydama fondus taiko "Luminor Tvarumo Politiką" (toliau – Politika). IVB laikosi Politikoje nustatytų išimčių dėl tiesioginių investicijų, į pensijų fondų portfelius įtraukė, investicinius fondus, skatinančių aplinkos ar socialinius veiksnus, ir fondus, kurių tikslas yra tvarios investicijos. IVB vadovaujasi Jungtinių Tautų atsakingo investavimo principuose (JT PRI) pateiktomis gairėmis – mes investuojame tik į finansines priemones, kurias išleido JT PRI pasirašę investicijų valdytojai.
		2 lygio išmetamas ŠESD kiekis	4597.2744 t. CO2e	N/A	Padengimas 93.68%	
		3 lygio išmetamas ŠESD kiekis	115268.47 t. CO2e	N/A	Padengimas 92.60%	
		Bendras išmetamas ŠESD kiekis	140879.53 t. CO2e	N/A	Padengimas 92.49%	
	2. Anglies dioksido išmetimo rodiklis	Anglies dioksido išmetimo rodiklis	456.29364 t. CO2e / EUR mln. investuotųjų	N/A	Padengimas 92.49%	

	3. Investuojamųjų bendrovių keliamos taršos ŠESD intensyvumas	Investuojamųjų bendrovių keliamos taršos ŠESD intensyvumas	1009.3341 t. CO2e / EUR mln.pajamų	N/A	Padengimas 92.72%	IVB savo klientams pasiūlė pensijų fondą, investuojantį į įmones, taikančias aukštus aplinkosaugos socialinius ar valdymo standartus. Investuojama į įmones, kurios turi aukštesnį nei vidutinį ESG (Environmental, Social and Governance) reitingo įvertinimą, neįtraukiant įmonių, turinčių sąsajų su veiklomis, asocijuojamomis su neigiamu poveikiu aplinkai ar visuomenei. Taip pat, investicijos į iškastinio kuro sektorių ir įmones įsitraukusias į prieštaringas veiklas yra neįtraukiamos visai arba reikšmingai sumažinta jų dalis
	4. Pozicija bendrovių, vykdančių veiklą iškastinio kuro sektoriuje, atžvilgiu	Investicijų į bendroves, vykdančias veiklą iškastinio kuro sektoriuje, dalis	12.94%	N/A	Padengimas 93.31%	
	5. Neatsinaujinančiųjų išteklių energijos suvartojimo ir gamybos dalis	Investuojamųjų bendrovių neatsinaujinančiųjų išteklių energijos suvartojimo ir gamybos iš neatsinaujinančiųjų energijos išteklių dalis, palyginti su atsinaujinančiais energijos ištekliais, išreikšta visų jos energijos išteklių procentine dalimi	Vartojimas: 70.49 % Gamyba: 59.84 %	N/A	Padengimas Vartojimas: 72.54% Padengimas: 75.61%	Kitą ataskaitinį laikotarpį IVB nuolat stebės ir analizuos PAI duomenis, jų apimtį ir poveikį pensijų fondų investiciniams portfeliams.
	6. Energijos suvartojimo intensyvumas konkrečiame didelio poveikio klimatui sektoriuje	Energijos suvartojimas GWh konkrečiame didelio poveikio klimatui sektoriuje vienam milijonui eurų investuojamųjų įmonių pajamų	0.87237084 GWh / EUR mln. pajamų	N/A	Padengimas 88.13%	
Biologinė įvairovė	7. Veikla, daranti neigiamą poveikį pažeidžiamos biologinės įvairovės teritorijoms	Investicijų į investuojamąsias bendroves, turinčias veiklos objektų ir (arba) vykdančias veiklą pažeidžiamos biologinės įvairovės teritorijose arba netoli jų, dalis, kai tų investuojamųjų bendrovių veikla daro neigiamą poveikį toms teritorijoms	1.93 %	N/A	Padengimas 91.78%	
Vanduo	8. Į vandenį išleidžiami teršalai	Investuojamųjų bendrovių į vandenį išleidžiamas teršalų kiekis tonomis, tenkantis vienam investuotam milijonui eurų, išreikštas svertiniu vidurkiu	0.006751561 t. / EUR mln. investuotųjų	N/A	Padengimas 17.07%	
Atliekos	9. Pavojingųjų atliekų ir radioaktyviųjų atliekų procentinė dalis	Investicijų į investuojamąsias bendroves, susijusias su JT pasaulinio susitarimo principų arba EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms pažeidimais, dalis	50.164795 t. / EUR mln. investuotųjų	N/A	Padengimas 58.59%	

RODIKLIAI SOCIALINIŲ IR DARBUOTOJŲ KLAUSIMŲ, TAIP PAT PAGARBOS ŽMOGAUS TEISĖMS IR KOVOS SU KORUPCIJA BEI KOVOS SU KYŠININKAVIMU KLAUSIMŲ SRITYSE

Socialiniai ir darbuotojų klausimai	10. JT pasaulinio susitarimo principų ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendacijų daugiašalėms įmonėms pažeidimai	Investicijų į investuojamąsias bendroves, susijusias su JT pasaulinio susitarimo principų arba EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms pažeidimais, dalis	8.15 %	N/A	Padengimas 91.71%	IVB valdydama fondus taiko "Luminor Tvarumo Politiką" (toliau-Politika). IVB laikosi Politikoje nustatytų išimčių dėl tiesioginių investicijų, į pensijų fondų portfelius įtraukė, investicinius fondus, skatinančių aplinkos ar socialinius veiksmus, ir fondus, kurių tikslas yra tvarios investicijos. IVB vadovaujasi Jungtinių Tautų atsakingo investavimo principuose (JT PRI) pateiktomis gairėmis – mes investuojame tik į finansines priemones, kurias išleido JT PRI pasirašę investicijų valdytojai.
	11. Nėra procesų ir atitikties mechanizmų, skirtų stebėti, kaip laikomasi JT pasaulinio susitarimo principų ir EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms	Investicijų į investuojamąsias bendroves, neįgyvendinančias politikos, skirtos stebėti, kaip laikomasi JT pasaulinio susitarimo principų arba EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms, arba neturinčias skundų teikimo ir (arba) skundų nagrinėjimo mechanizmų, skirtų reaguoti į JT pasaulinio susitarimo principų arba EBPO rekomendacijų daugiašalėms įmonėms pažeidimus, dalis	0.61 %	N/A	Padengimas 88.86%	IVB savo klientams pasiūlė pensijų fondą, investuojantį į įmones, taikančias aukštus aplinkosaugos socialinius ar valdymo standartus. Investuojama į įmones, kurios turi aukštesnį nei vidutinį ESG (Environmental, Social and Governance) reitingo įvertinimą, neįtraukiant įmonių, turinčių sąsajų su veiklomis, asocijuojamomis su neigiamu poveikiu aplinkai ar visuomenei. Taip pat, investicijos į iškastinio kuro sektorių ir įmones įsitraukusias į prieštaringas veiklas yra neįtraukiamos visai arba reikšmingai sumažinta jų dalis
	12. Nekoreguotas moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumas	Vidutinis nekoreguotas moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumas investuojamosiose bendrovėse	9.06 %	N/A	Padengimas 35.31%	Kitą ataskaitinį laikotarpį IVB nuolat stebės ir analizuos PAI duomenis, jų apimtį ir poveikį pensijų fondų investiciniams portfeliams.
	13. Lyčių pusiausvyra valdyboje	Vidutinis investuojamųjų bendrovių valdybų narių moterų ir vyrų skaičiaus santykis, išreikštas visų valdybos narių procentine dalimi	28.12 %	N/A	Padengimas 93.42%	
	14. Prieštarinai vertinamų ginklų (priešpėstinių minų, kasetinių šaudmenų, cheminių ginklų ir biologinių ginklų) pozicija	Investicijų į investuojamąsias bendroves, dalyvaujančias gaminant arba parduodant prieštarinai vertinamus ginklus, dalis	0.01 %	N/A	Padengimas 95.30%	

Rodikliai, taikomi investicijoms į valstybes ir tarptautinius subjektus

Neigiamo poveikio tvarumui rodiklis	Matas	Poveikis [n metais]	Poveikis [n-1 metais]	Paaiškini-mas	Veiksmai, kurių imtasi, ir kitam ataskaitiniam laikotarpiui planuojami veiksmai bei nustatyti tikslai	
Aplinkos klausimai	15. ŠESD intensyvumas	Investuojamųjų bendrovių keliamos taršos ŠESD intensyvumas	267.94604 t. CO2e / EUR mln. BVP	N/A	Padengimas 96.63%	IVB valdydama fondus taiko "Luminor Tvarumo Politiką" (toliau-Politika). IVB laikosi Politikoje nustatytų išimčių dėl tiesioginių investicijų, į pensijų fondų portfelius įtraukė, investicinius fondus, skatinančių aplinkos ar socialinius veiksnus, ir fondus, kurių tikslas yra tvarios investicijos. IVB investuoja tik į finansines priemones, kurias išleido JT PRI pasirašę investicijų valdytojai. Kitą ataskaitinį laikotarpį IVB nuolat stebės ir analizuos PAI duomenis, jų apimtį ir poveikį pensijų fondų investiciniams portfeliams.
Socialiniai klausimai	16. Su socialiniais pažeidimais susijusios investuojamosios šalys	Su socialiniais pažeidimais, kaip nurodyta tarptautinėse sutartyse ir konvencijose, Jungtinių Tautų principuose ir, kai taikytina, nacionalinės teisės aktuose, susijusių investuojamųjų šalių skaičius (absoliutusis skaičius ir santykinė dalis, gauta padalijus iš visų investuojamųjų šalių)	Absoliutus skaičius: 5 Santykinė dalis: 4.45 %	N/A	Padengimas 97.34%	IVB laikosi investavimo apribojimų dėl Jungtinių Tautų, Europos Sąjungos JAV bei kitų tarptautinių organizacijų nustatytų sankcijų taikomų valstybėms, fiziniams ir juridiniams asmenims bei kitiems subjektams.

Rodikliai, taikomi investicijoms į nekilnojamąjį turtą

Neigiamo poveikio tvarumui rodiklis	Matas	Poveikis [n metais]	Poveikis [n-1 metais]	Paaiškinimas	Veiksmai, kurių imtasi, ir kitam ataskaitiniam laikotarpiui planuojami veiksmai bei nustatyti tikslai	
Iškastinis kuras	17. Iškastinio kuro pozicija, atsirandanti per nekilnojamąjį turtą	Investicijų į nekilnojamąjį turtą, susijusių su iškastinio kuro gavyba, saugojimu, transportavimu ar gamyba, dalis	0%	N/A	Padengimas 100%	IVB pirmenybę teikia fondams skatinantiems aplinkos ar socialinius veiksnius, ir fondams, kurių tikslas yra tvarios investicijos. IVB investuoja tik į finansines priemones, kurias išleido JT PRI pasirašę investicijų valdytojai.
Energijos vartojimo efektyvumas	18. Neefektyviai energiją vartojančio nekilnojamojo turto pozicija	Investicijų į neefektyviai energiją vartojantį nekilnojamąjį turtą dalis	56.7%	N/A	Padengimas 100%	

Kiti pagrindinio neigiamo poveikio tvarumo veiksniams rodikliai

Be nurodytų privalomų pagrindinių neigiamo poveikio rodiklių rinkinio, mes atsižvelgiame į tris papildomus/savanoriškus rodiklius, kurie buvo parinkti atsižvelgiant į duomenų prieinamumą ir kokybę. IVB pasirinko rodiklį, susijusį su išmetamaisiais teršalais – investicijomis į įmones, neturinčias anglies dioksido išmetimo kiekio mažinimo iniciatyvų. Atsižvelgdamas į šį rodiklį, IVB vertina Investicijų į investuojamąsias bendroves, neįgyvendinančias išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo iniciatyvų, kuriomis siekiama suderinti su Paryžiaus susitarimu, dalį. Šis rodiklis pateikiamas kaip apibrėžta lentelėje Papildomi klimato ir kiti su aplinka susiję rodikliai pagal SFDR ir SFDR RTS (2 Lentelė, 4 Rodiklis).

IVB pasirinko rodiklį susijusį su Žmogaus teisėmis. IVB vertina Investicijų į žmogaus teisių politikos neįgyvendinančius subjektus dalį. Šis rodiklis pateikiamas kaip apibrėžta lentelėje Poveikio socialinių ir darbuotojų klausimų, taip pat pagarbos žmogaus teisėms ir kovos su korupcija bei kovos su kyšininkavimu klausimų sritims rodikliai pagal SFDR ir SFDR RTS (3 Lentelė, 9 Rodiklis).

IVB papildomai pasirinko rodiklį susijusį su Kova su korupcija ir kova su kyšininkavimu. IVB vertina apkaltinamųjų nuosprendžių už kovos su korupcija ir kovos su kyšininkavimu įstatymų pažeidimus skaičius ir baudų už šiuos pažeidimus suma. Šis rodiklis pateikiamas kaip apibrėžta lentelėje Poveikio socialinių ir darbuotojų klausimų, taip pat pagarbos žmogaus teisėms ir kovos su korupcija bei kovos su kyšininkavimu klausimų sritims rodikliai pagal SFDR ir SFDR RTS (3 Lentelė, 17 Rodiklis).

IVB nenaudoja kitų rodiklių, kad nustatytų ir įvertintų papildomą pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams, išskyrus tuos privalomus rodiklius, kurie yra pateikti 1 lentelėje, ir papildomus/savanoriškus rodiklius, kuriuos pasirinkome apsvarstyti, kaip nurodyta aukščiau.

Politikos, kuria siekiama nustatyti pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams ir jo prioritetą, aprašymas

„Luminor“ grupė patvirtino šias politikas ir gaires, kurių tikslas – padėti nustatyti ir prioretizuoti pagrindinį neigiamą poveikį tvarumui darančius veiksnus grupės padalinių ir dukterinių įmonių, įskaitant IVB verslo veikloje:

Tvarumo politika – joje apibrėžiami pagrindiniai tvarumo principai ir vertybės, kurių laikomasi „Luminor“ verslo veikloje, priimant sprendimus (įskaitant investicinių sprendimų priėmimą). Patvirtinta „Luminor“ banko stebėtojų tarybos 2022 m. gruodžio 16 d.

Tvaraus investavimo gairės – apibrėžiami tvaraus investavimo principai, įskaitant tvarumo (ESG) rizikos integravimą į sprendimų dėl investicijų priėmimo procesą „Luminor“ banko ir jo dukterinėse įmonėse, įskaitant IVB. Patvirtinta „Luminor“ banko Tvarumo skyriaus vadovo 2022 m. lapkričio 25 d.

IVB patvirtino Tvaraus investavimo išsamesnį patikrinimo procedūrą, kurioje aprašomas tvaraus investavimo (ESG) išsamesnį patikrinimo procesas ir periodinė jo stebėseną, kurį IVB atlieka prieš priimdama sprendimą dėl investicijų ir nuolat jį stebėdama. Patvirtinta IVB valdybos 2022 m. gruodžio 21 d.

Investavimo procese IVB siekia nustatyti pagrindinį neigiamą investicinių sprendimų poveikį tvarumo veiksniams. IVB vengia tiesioginių investicijų į įmones, kurios neatitinka minimalių tvarumo reikalavimų. IVB siekia investuoti į investicinius fondus, kuriuos valdo išorės valdytojai, kurie yra pasirašę JT Atsakingo investavimo principus (JT PRI) ir taip demonstruoja teigiamą tendenciją integruoti ESG veiksnus į savo verslą. Tai suteikia IVB galimybę nustatyti ir prioretizuoti investicijas, turinčias mažesnę neigiamą poveikį tvarumui.

Pagrindinio neigiamo poveikio nustatymo metodika priklauso nuo duomenų prieinamumo ir kokybės, ir turi būti vertinami atsižvelgiant į galimas paklaidas. IVB kiekybiniai vertinimai yra priklausomi nuo duomenų, gautų iš trečiųjų šalių duomenų teikėjų (CLARITY AI, Inc.), kokybės.

Dalyvavimo politika

Atsižvelgdami į 2019 m. birželio 27 d. Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 88, 89, 90, 93, 102 straipsnių, penktojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 41(1), 41(2), 41(3), 41(4), 89(1) straipsniais įstatymo nuostatas, informuojame, kad Luminor investicijų valdymas UAB, turinti valdymo įmonės licenciją pagal Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymą ir valdanti pensijų fondus, veikiančius pagal Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymą ir Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą, pensijų fondų turto į akcinių bendrovių akcijas, kuriomis prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, tiesiogiai neinvestuoja ir dėl šios priežasties nerengia Dalyvavimo politikos.

Nuorodos į tarptautinius standartus

IVB vykdo savo veiklą vadovaudamasi „Luminor“ grupės Tvarumo politika, paremtą „Luminor“ Investavimo gairėmis ir IVB Tvaraus investavimo išsamaus patikrinimo procedūra. Be to, savo veikloje vadovaujames JT atsakingo investavimo principais (JT PRI) pateiktomis gairėmis – dėl kolektyvinio investavimo subjektų – IVB investuoja tik į investicinius fondus, kuriuos valdo JT PRI pasirašę išorės investicijų valdytojai.

IVB 8 straipsnio (kaip apibrėžta SFDR) pensijų fonde, siekiant įvertinti pagrindinį neigiamą poveikį tvarumui ir išmatuoti neigiamus tvarumo rodiklius, naudojame įvairius indekso administratorių teikiamus balus. Tokių balų vertinimo sistema (pvz., ESG išimčių (contraversies) balas) parengta taip, kad atitiktų tarptautines normas, pvz., išdėstytas JT žmogaus teisių deklaracijoje, TDO deklaracijoje dėl pagrindinių principų ir teisių darbe (angl. ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work) ir JT pasauliniame susitarime (angl. UN Global compact).

Istorinis palyginimas

Istorinis ataskaitinio laikotarpio palyginimas su prieš tai buvusiu laikotarpiu bus skelbiamas 2024 m.

2 LENTELĖ

Papildomi klimato ir kiti su aplinka susiję rodikliai

Neigiamo poveikio tvarumui rodiklis	Matas	Poveikis [n metais]	Poveikis [n-1 metais]	Paiškinimas	Veiksmai, kurių imtasi, ir kitam ataskaitiniam laikotarpiui planuojami veiksmai bei nustatyti tikslai
-------------------------------------	-------	------------------------	-----------------------------	-------------	---

Rodikliai, taikomi investicijoms į investuojamąsias bendroves

KLIMATO IR KITI SU APLINKA SUSIJĘ RODIKLIAI

Išmetamas teršalų kiekis	4. Investicijos į bendroves, neįgyvendinančias išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo iniciatyvų	Investicijų į investuojamąsias bendroves, neįgyvendinančias išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo iniciatyvų, kuriomis siekiama suderinimo su Paryžiaus susitarimu, dalis	72.49 %	N/A	Padengimas 100.00%	Žr. 1 Lentelės skiltį KLIMATO IR KITI SU APLINKA SUSIJĘ RODIKLIAI
--------------------------	---	---	---------	-----	--------------------	---

3 LENTELĖ

Poveikio socialinių ir darbuotojų klausimų, taip pat pagarbos žmogaus teisėms ir kovos su korupcija bei kovos su kyšininkavimu klausimų sritims rodikliai

Neigiamo poveikio tvarumui rodiklis	Matas	Poveikis [n metais]	Poveikis [n-1 metais]	Papaiškinimas	Veiksmai, kurių imtasi, ir kitam ataskaitiniam laikotarpiui planuojami veiksmai bei nustatyti tikslai	
Rodikliai, taikomi investicijoms į investuojamąsias bendroves						
RODIKLIAI SOCIALINIŲ IR DARBUOTOJŲ KLAUSIMŲ, TAIP PAT PAGARBOS ŽMOGAUS TEISĖMS IR KOVOS SU KORUPCIJA BEI KOVOS SU KYŠININKAVIMU KLAUSIMŲ SRITYSE						
Žmogaus teisės	9. Neįgyvendinama žmogaus teisių politika	Investicijų į žmogaus teisių politikos neįgyvendinančius subjektus	8.25 %	N/A	Padengimas 95.02%	Žr. 1 Lentelės skiltį RODIKLIAI SOCIALINIŲ IR DARBUOTOJŲ KLAUSIMŲ, TAIP PAT PAGARBOS ŽMOGAUS TEISĖMS IR KOVOS SU KORUPCIJA BEI KOVOS SU KYŠININKAVIMU KLAUSIMŲ SRITYSE
Kova su korupcija ir kova su kyšininkavimu	17. Apkaltinamųjų nuosprendžių už kovos su korupcija ir kovos su kyšininkavimu įstatymų pažeidimus skaičius ir baudų už šiuos pažeidimus suma	Apkaltinamųjų nuosprendžių už investuojamųjų bendrovių padarytus kovos su korupcija ir kovos su kyšininkavimu įstatymų pažeidimus skaičius ir baudų už šiuos pažeidimus suma	1: 1.5 2: 442.3438	N/A	Padengimas 91.78%	

1. 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1011 dėl indeksų, kurie kaip lyginamieji indeksai naudojami finansinėse priemonėse ir finansinėse sutartyse arba siekiant įvertinti investicinių fondų veiklos rezultatus, kuriuo iš dalies keičiami direktyvos 2008/48/EB ir 2014/17/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 596/2014 (OL L 171, 2016 6 29, p. 1).
2. 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmy, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį, ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 156, 2018 6 19, p. 26).
3. Žr. 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmy valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).
4. 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1893/2006, nustatantis statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių NACE 2 red. ir iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3037/90 bei tam tikrus EB reglamentus dėl konkrečių statistikos sričių (OL L 393, 2006 12 30, p. 1)..
5. 1998 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/70/EB dėl benzino ir dyzelinių degalų (dyzelino) kokybės, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 93/12/EEB (OL L 350, 1998 12 28, p. 58).
6. 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmy vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).
7. 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3).
8. 2011 m. liepos 19 d. Tarybos direktyva 2011/70/Euratomas, kuria nustatoma panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų atsakingo ir saugaus tvarkymo Bendrijos sistema (OJ L 199, 2.8.2011, p. 48).
9. 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).
10. 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OJ L 206, 22.7.1992, p. 7).
11. 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OJ L 026, 28.1.2012, p. 1).
12. 2021 m. birželio 4 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2021/2139, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 papildomas nustatant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams (OJ L 442, 9.12.2021, p. 1).
13. 2019 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1937 dėl asmenų, pranešančių apie Sąjungos teisės pažeidimus, apsaugos (OJ L 305, 26.11.2019, p. 17).
14. 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL L 334, 2010 12 17, p. 17).
15. 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB (Tekstas svarbus EEE), OL L 344, 2016 12 17, p. 1.direktyvos (ES) 2016/2284.
16. 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo (nauja redakcija) (OJ L 153, 18.6.2010, p. 13).
17. Informacija apie poveikį, palyginti su ankstesniais metais, bus teikiama iki 2024 m. birželio 30 d. ir toliau kasmet.